

Asia: OM 6/41/2016

Summaaristen riita-asioiden keskittäminen

1. Yleistä

Kannatatteko yleisellä tasolla mietinnössä ehdotettuja muutoksia?

Takuusäätiö kannattaa lähtökohtaisesti ehdotettuja muutoksia.

2. Summaaristen riita-asioiden keskittäminen

Tuetteko summaaristen riita-asioiden keskittämistä koskevaa ehdotusta?

Takuusäätiö kannattaa pääosin ehdotusta.

Keskittämisen on arvioitu lisäävän osaamisen kertymistä ja sitä kautta tehostavan päätöksentekoa sekä yhdenmukaistavan ratkaisukäytäntöä. Tämä puolestaan parantaa kansalaisen oikeusturvaa ja tasavertaisuutta tilanteissa, joissa on viran puolesta tehtävä arvio vaatimuksen lainmukaisuudesta (ns. pikavippilainsäädännössä asetettu enimmäisvuosikorko). Oikeusministeriössä on valmisteltu arviomuistio pikaluottolainsäätelyn kehittämisestä, mutta jatkossakin vaadittaneen lainmukaisuusarvioinnin tekemistä käräjäoikeudessa. Velallisina olevat yksityishenkilöt eivät välttämättä osaa lausua asiasta oma-aloitteisesti, vaikka pitäisivätkin luoton kokonaiskustannuksia kohtuuttomina, mistä syystä on tärkeää, että asiaan otetaan käräjäoikeudessa viran puolesta kantaa.

Kansalaisten yhdenvertaisuutta lisää myös käsittelyaikojen pituuksien yhdenmukaisuus. Kun ihminen on ylivelkatilanteessa tai vaarassa joutua siihen, voi olla merkityksellistä katkeaako uusi velanotto kahden vai seitsemän kuukauden kuluttua. Velallisia auttavan tahon näkökulmasta on monesti ihmisen itsensä kannalta lopulta parempi, että velkaantuminen katkeaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Uutta velanottoa ei välttämättä osaa itse lopettaa, kun yrittää pärjätä itsenäisesti yhä nopeammassa velkapyörteessä. Luottohäiriömerkinnät ja ulosotto voivat lopulta olla myönteisiäkin asioista velallisen elämässä.

Helsingin hovioikeuden piirissä käsitellään iso osa summaarisista riita-asioista. Takuusäätiö esittää huolensa erityisesti käsittelyaikojen osalta siihen, että on esitetty asioiden keskittämistä vain yhteen käräjäoikeuteen. Esityksessä esille otettu valtakunnallinen yhteinen työjono voisi olla vartenotettava keino summaaristen asioiden tasapuoliseen työnjakoon ja käsittelyaikoihin.

3. Sähköinen asiointi

Tuetteko ehdotusta sähköisen asioinnin lisäämiseksi?

Kyllä.

Takuusäätiö pitää hyvänä, että ehdotuksessa on ei uloteta velvollisuutta sähköiseen asiointiin omassa asiassaan toimivaan luonnolliseen henkilöön.

On voitava kuitenkin varmistua siitä, että käräjäoikeudet käyttävät OK 21 luvun 8 b tai 8c §:n mukaista kulukorvauksen kohtuullistamista, jotta kantajana oleva oikeushenkilö ei voi lisätä velkomusasian vastaajan kustannuksia tarpeettomasti vain siitä syystä, ettei velkoja ole halukas asioimaan sähköisesti.

4. Sähköinen tiedoksianto

Puollatteko ehdotusta muuttaa sähköistä tiedoksiantoa koskevia säännöksiä mietinnössä esitetyllä tavalla?

Kyllä.

Älypuhelinien ja tablettien käyttö on yleistynyt ja ne ovatkin nuoremmilla ikäpolvilla jo hyvin yleinen ja luonteva tapa kaikkeen tiedonhakuun ja yhteydenpitoon kuten esityksessä on todettu. Heräteviesti on kuitenkin erittäin tarpeellinen tapa antaa vastaanottajalle tieto palveluun saapuneesta tiedoksiannosta, jotta niiden tiedoksi saaminen ei jää yksinomaan vastaanottajan aktiivisuuden varaan.

Takuusäätiö on käytännön työssä velkaantuneiden ihmisten kanssa huomannut, että näiden yhteystiedot muuttuvat keskimäärin melko usein ja että heihin on välillä vaikea saada tämän vuoksi yhteyttä. Tämä saattaa joissain tapauksissa vaikeuttaa sinällään kannatettavaa puhelintiedoksiannon käyttöä.

On kuitenkin hyvä, että tiedoksiantotapoja on monenlaisia, koska ihmisten valmiudet ovat kuitenkin vielä toistaiseksi erilaiset.

5. Muuta

Muita huomioita?

-

Backman-Grönqvist Minna
Takuusäätiö sr.